

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ГОЛОВНИХ ПОДІЙ У СФЕРІ ОСВІТИ, НАУКИ Й КУЛЬТУРИ, ОПРИЛЮДНЕНИХ ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ

у травні-червні 2022 р.

Укладач:

Годецька Т. І.

*науковий співробітник відділу
наукового інформаційно-аналітичного
супроводу освіти ДНПБ України
ім. В. О. Сухомлинського*

У травні-червні 2022 р. національними засобами масової інформації оприлюднено актуальну і важливу інформацію у сфері освіти, науки та культури.

ВІДСТРОЧЕННЯ ВІД ПРИЗОВУ ПІД ЧАС МОБІЛІЗАЦІЇ ПРОФТЕХІВЦІВ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 15–16 від 25 квітня 2022 р., с. 2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/uchni-ta-vikladachi-zakladiv-ptu-ne-pidlyagatimut-prizovu-na-vijskovu-sluzhbu-pid-chas-mobilizaciyi>

Зміни до статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо відстрочення від призову на військову службу під час мобілізації деяких категорій громадян Верховна Рада України прийняла за основу й у цілому.

Зокрема, доповнили такими категоріями перелік осіб, які не підлягають призову на військову службу під час мобілізації, а саме: учні й викладачі закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Зміни внесені до законодавства убезпечать від загрози зриву проведення навчального процесу і практичної підготовки у закладах професійної освіти та сприятимуть наповненню ринку праці кваліфікованими робітниками – будівельниками, електриками, машиністами, токарями, сантехніками тощо. У якнайшвидшій відбудові економіки та країни в цілому може стати перешкодою брак кваліфікованих робітників, тому безперервна підготовка робітників у закладах професійної (професійно-технічної) освіти має надзвичайно важливе значення.

ОСВІТНІЙ ЧАТ-БОТ В УКРАЇНІ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 15–16 від 25 квітня 2022 р., с. 2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/v-ukrayini-zapracyuvav-osvitnij-chat-bot>

Освітній чат-бот Education Ua Bot (t.me/EducationUaBot) презентували у партнерстві Міністерство освіти і науки зі Швейцарсько-українським проєктом DECIDE.

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет зазначив: «Попри жорстоку війну росії в Україні та високий рівень небезпеки учасників освітнього процесу, ми продовжуємо створювати нові шляхи для комунікації та допомоги. Нашими головними завданнями є збереження здоров'я і життя учнів, студентів, їхніх батьків, учителів і науковців, а також створення належних умов для роботи, навчання та саморозвитку».

Освітній чат-бот допоможе знайти необхідну інформацію про:

- пошук садочка, школи або коледжу за кордоном;
- онлайн-навчання в Україні;
- відновлення особистих документів про освіту;
- продовження викладання та роботи під час війни.

Також, за допомогою чат-бота можна дізнатися про повернення до навчання (незалежно від місцезнаходження).

ДО ПЕРШОГО КЛАСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 15–16 від 25 квітня 2022 р., с. 5;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/rekomendaciyi-shodo-zarahunannya-ditej-do-1-go-klasu-v-umovah-voyennogo-chasu>

Міністерство освіти і науки України оприлюднило рекомендації щодо зарахування дітей до першого класу закладів загальної середньої освіти в умовах воєнного часу. Зарахування цього року здійснюватиметься відповідно до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних і комунальних закладів освіти, затвердженого наказом МОН України № 367.

До заяви одного з батьків (чи повнолітнього) додаються:

- копія свідоцтва про народження або документа, що посвідчує особу (під час подання копії перевіряється оригінал);
- медична довідка за формою первинної облікової документації №086-1/о «Довідка учня загальноосвітнього навчального закладу про результати обов'язкового медичного профілактичного огляду» (оригінал або копія).

Під час прийому документів у зв'язку з воєнним станом необхідно враховувати, що діти (або один із батьків), які мають довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, довідку про звернення за захистом, посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту або якій надано тимчасовий захист, а також не мають одного чи обох документів, також зараховуються до ЗЗСО.

Керівник закладу у разі відсутності свідоцтва про народження невідкладно інформує орган опіки та піклування для сприяння в оформленні документа.

Якщо кількість потенційних першокласників перевищує спроможність закладу, орган, у сфері управління якого перебуває заклад освіти, має запропонувати перелік ЗЗСО, доступних і наближених до місця проживання родини, а також сприяти зарахуванню дітей до обраних закладів освіти.

Забезпечення державних гарантій, створення безпечного освітнього середовища, а також організацію здобуття освіти, освітнього процесу в умовах воєнного стану здійснюють:

- органи виконавчої влади, органи військового командування, військові, військово-цивільні адміністрації та органи місцевого самоврядування, їхні представники, посадові особи (керівники, голови, начальники), органи управління (структурні підрозділи) у сфері освіти;
- заклади освіти, установи освіти, наукові установи та їхні засновники;
- громадські об'єднання, благодійні організації та фізичні особи, які проводять благодійну (волонтерську) діяльність.

ЗУСТРІЧ СЕРГІЯ ШКАРЛЕТА З ПОСЛОМ ФРАНЦІЇ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 15–16 від 25 квітня 2022 р., с. 2;

- офіційного вебсайту МОН України:

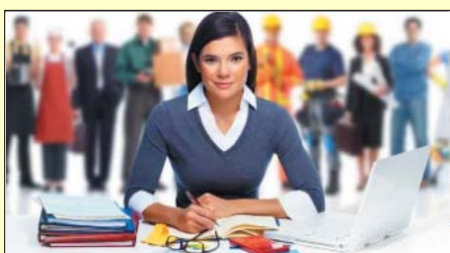
<https://mon.gov.ua/ua/news/vidbulasya-zustrich-sergiya-shkarleta-z-nadzvichajnim-i-povnovazhnim-poslom-francuzkoyi-respubliki-v-ukrayini>

Сергій Шкарлет, Міністр освіти і науки України, зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Французької Республіки в Україні Етьєном де Понсеном. Сергій Шкарлет зауважив: «Франція створила безпечні та комфортні умови для українських дітей, які змушено тікають від війни. Завдяки тісній співпраці з Міністром освіти Жаном Мішелем Бланке для українських учнів спрощено процедуру вступу до шкіл, їм надається всебічна підтримка та допомога. Надважливо, що для наших дітей створено всі умови для дистанційного навчання за українською програмою, водночас кожен учень може отримувати нові знання у французьких школах у традиційному форматі».

До пана де Понсена звернувся Сергій Шкарлет із проханням підтримати проведення національного мультипредметного тесту на території Франції та сприяти в організації пунктів тестування. Оскільки доступ до української вищої освіти для випускників наших шкіл, які перебувають за кордоном, є одним із головних завдань МОН України. Також обговорювалися питання реалізації студентських програм обміну та мобільності, продовження конструктивної співпраці в галузі освіти і науки.

СТАНДАРТИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 15–16 від 25 квітня 2022 р., с. 2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/mon-zatverdzheno-50-standartiv-fahovoyi-peredvishoyi-osviti>

Міністерство освіти і науки України продовжує працювати в умовах війни над імплементацією Закону України «Про фахову передвищу освіту», координує розроблення та затверджує стандарти фахової передвищої освіти. Затверджено станом на 20 квітня 2022 року 50 стандартів фахового молодшого бакалавра. Розв'язання проблем підготовки кваліфікованих кадрів відповідно до потреб особистості, національної економіки та суспільства, а також оновлення й осучаснення системи фахової передвищої освіти є головною метою стандартів ФПО. Завдяки плідній колективній праці співробітників директорату фахової передвищої, вищої освіти МОН України, Науково-методичного центру ВФПО, Сектора та науково-методичних комісій НМР МОН України у червні 2021 року було затверджено шість перших стандартів ФПО, а до 24 лютого 2022-го – розроблено й оприлюднено для громадського обговорення всі 84 запланованих проекти стандартів.

СКАСОВАНО ТАРИФІКАЦІЮ МОБІЛЬНОГО ІНТЕРНЕТУ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 15–16 від 25 квітня 2022 р., с. 2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/kiyivstar-skasovuye-tarifikaciyu-internetu-v-zastosunkah-dlya-navchannya-ta-roboti-onlajn#:~:text=3a%20ініціативи%20Міністерс%20освіти%20і,в%20яких%20до.>

Завдяки співпраці Міністерства освіти і науки України і компанії «Київстар» оператор скасував тарифікацію мобільного інтернету в популярних застосунках для відеодзвінків.

Міністр освіти і науки Сергій Шкарлет зазначив: «Заклади освіти продовжують здійснювати навчання у регіонах, де це дозволяє безпекова ситуація. Для створення ще кращих умов для навчання та роботи онлайн МОН України ініціювало безкоштовне використання мобільних застосунків, через які здійснюється доступ до освітнього процесу».

Не зніматиме мегабайти «Київстар» з рахунків абонентів передплати за користування відеозастосунками Zoom, Microsoft Teams, Google Meet та Google Classroom. Завантаження файлів у цих сервісах відбуватиметься згідно зі стандартними умовами користування мобільним інтернетом.

Директорка з розвитку продуктів на масовому ринку «Київстар» Тетяна Лукинюк зазначила: «Адаптація та підтримка дітей є чи не найвідповідальнішим завданням не лише батьків і вчителів, а й усього суспільства. Тому «Київстар» відгукнувся на пропозицію МОН України зробити застосунки, які транслюватимуть онлайн-уроки, безоплатними».

У більшості тарифів «Київстар» послуга «Знання без меж» діє і дозволяє користуватися популярними освітніми застосунками без додаткової тарифікації. Серед них: Wikipedia, Coursera, Prometheus, Всеукраїнська школа онлайн тощо.

ДОКУМЕНТИ ПРО ОСВІТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 15–16 від 25 квітня 2022 р., с. 4;

- офіційного сайту ДП «Інфоресурс»:

<https://www.inforesurs.gov.ua/2022/04/04/shchodo-otrymattia-informatsii-pro-dokumenty-pro-zahalnu-seredniu-osvitu-v-umovakh-voiennoho-stanu-v-ukraini/>

Особи, які в умовах воєнного стану здобули базову середню освіту (закінчили 9 класів) або повну загальну середню освіту (закінчили 11 класів) в Україні, але не мають на руках раніше отриманого документа про загальну середню освіту, а також його серії та номери, можуть отримати всю інформацію про документ про загальну середню освіту, що міститься в Реєстрі документів про освіту Єдиної державної електронної бази з питань освіти, від Державного підприємства «Інфоресурс». Здобувачу освіти або його законному представнику (одному з батьків, опікуну тощо) чи родичу, який має підтверджувальні документи особи, для цього потрібно звернутись:

- або із паперовою чи електронною заявою (форму можна завантажити на офіційному сайті ДП «Інфоресурс» ([inforesurs.gov.ua](https://www.inforesurs.gov.ua)), або за коротким посиланням: bit.ly/3LWW4va до будь-якого закладу загальної середньої освіти (школи, ліцею, гімназії) в Україні, поряд з яким заявник перебуває або проживає на момент подачі заяви (незалежно від місця отримання освіти особою, інформація **щодо** документа про освіту якої запитується). Заклади загальної середньої освіти передадуть ці заяви органам управління у сфері освіти, які надішлють їх разом з узагальненням Державному підприємству «Інфоресурс» протягом трьох робочих днів із дня надходження відповідних заяв;

- або, в разі наявності кваліфікованого чи удосконаленого електронного підпису, з електронною заявою (форму можна завантажити за посиланням: bit.ly/3O9L8MQ) до ДП «Інфоресурс» на електронну адресу: info@inforesurs.gov.ua.

За результатами розгляду кожної заяви за вказаною формою, отриманою як безпосередньо від заявника, так і через орган управління у сфері освіти, підприємство надасть запитувану інформацію щодо документа про освіту на зазначену в заяві адресу.

Інформацію додаткову можна отримати за тел.: [\(063\) 962-69-73](tel:(063)962-69-73).

Водночас, на сайті ДП «Інфоресурс» ([inforesurs.gov.ua/edebo/documents](https://www.inforesurs.gov.ua/edebo/documents)) відновлено доступ до формування проєктів документів щодо первинного під'єднання до ЄДЕБО закладів освіти (установ), заміни користувачів ЄДЕБО, а також під'єднання додаткових користувачів.

Документи приймаються під час воєнного стану лише в електронній формі на адресу: info@inforesurs.gov.ua. Підтримка з питань укладення договорів про надання технічних послуг, первинного під'єднання до ЄДЕБО, під'єднання додаткових користувачів, заміни користувачів здійснюється за тел.: (096) 604-21-28, (096) 027-87-72, (096) 201-26-87.

ВІДНОВЛЕННЯ ВТРАЧЕНИХ ДОКУМЕНТІВ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 15–16 від 25 квітня 2022 р., с. 9;

№ 17 від 2 травня 2022 р., с. 3;

- офіційного сайту НУШ:

<https://nus.org.ua/news/osvitnij-ombudsmen-provede-pryamyj-efir-pro-osvitni-prava-pid-chas-vijny/>

Під час прямого ефіру «Година запитань», організованого проектом DECIDE (Decentralization for Improved Democratic Education), освітній омбудсмен України Сергій Горбачов відповів на запитання про освітній процес під час воєнного стану. Зокрема, педагогічних працівників хвилювало, як можна відновити втрачені документи про освіту, про підвищення кваліфікації, трудові книжки.

Сергій Горбачов наголосив: «На жаль, це поширена проблема, і не лише серед педагогічних працівників. Ми порушували це питання на рівні Кабінету Міністрів України».

ДОКУМЕНТИ ПРО ОСВІТУ

Той, хто втратив документи про освіту, але має їхні реквізити чи копію, зокрема електронну, може підтвердити наявність освіти в Електронному реєстрі документів про освіту. Для підтвердження необхідно ввести наступні дані: вид документа, серію, номер, прізвище, ім'я, по батькові особи.

Але врахуйте, що у реєстрі містяться відомості й дані щодо документів про освіту, виготовлених із 2000 року, крім інформації про випускників військових закладів вищої освіти та військових навчальних підрозділів ЗВО.

Відновити документи про освіту можна – якщо заклад освіти, який видавав документ, розташований на безпечній території.

Рекомендації щодо відновлення свідоцтва про освіту в разі його пошкодження або втрати можна знайти за посиланням: bit.ly/3k2z0iF. Інформація про те, як відновити документ про професійну освіту: bit.ly/37qKfPz. Роз'яснення, як отримати дублікат документа про вищу освіту: bit.ly/3uVNYgS.

Втрату документів про освіту в умовах повномасштабної війни не можна назвати рідкістю, адже багатьом українцям довелося евакуюватися з рідних міст у безпечніші регіони. При втраті документа про загальну середню освіту необхідно звертатися до закладу, що його видав. Від імені заявника це може робити законний представник.

Особи, які здобули загальну середню освіту в закладах освіти на тимчасово окупованих територіях України, закладах окремих населених пунктів Донецької та Луганської областей, а також на захоплених територіях, можуть звернутися із заявою до будь-якого ЗЗСО відповідного ступеня за місцем тимчасового проживання чи перебування випускника (чи законного представника).

У разі відсутності довідки щодо результатів річного оцінювання навчальних досягнень заклад здійснює оцінювання знань випускника відповідно до Порядку обліку та видачі документів про загальну середню освіту державного зразка особам, які здобули загальну середню освіту в навчальних закладах на тимчасово окупованій території України у 2014 році, затвердженого наказом МОН України № 570 від 12 травня 2014 року.

Необхідно для отримання дублікату звернутися до будь-якого ЗЗСО (на території, де не ведуться бойові дії) із заявою щодо надання інформації про отриманий в Україні документ.

Якщо особа володіє інформацією про серію та номер власного документа про загальну середню освіту, вона має можливість за посиланням info.edbo.gov.ua/edu-documents оформити електронний запит і отримати на електронну пошту інформацію з Реєстру документів про освіту Єдиної державної електронної бази з питань освіти (у формі виписки з кваліфікованими електронними підписом і печаткою технічного адміністратора ЄДЕБО).

ТРУДОВА КНИЖКА

Якщо трудова книжка внутрішньо переміщеної особи залишилася у попереднього роботодавця, то можливо виготовити її дублікат. Отримати дублікат трудової книжки для ВПО можна за процедурою, яка була під час Антитерористичної операції, а саме: згідно з пунктом 5.6 Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників, внутрішньо переміщена особа мала подати заяву й отриману письмову інформацію в довільній формі зі штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації про виникнення надзвичайної ситуації або Антитерористичного центру при Службі безпеки України про проведення Антитерористичної операції на території, де працювала особа.

У разі відновлення доступу до трудової книжки записи з дублікату про періоди роботи переносяться до трудової книжки. При цьому на першій сторінці дублікату робиться напис: «Дублікат анульовано», який

посвідчується печаткою роботодавця за останнім місцем роботи працівника і дублікат повертається його власнику.

Очікуємо, що невдовзі буде розроблений механізм отримання дубліката трудової книжки в умовах воєнного стану.

В Україні із 10 червня 2021 року також офіційно діють електронні трудові книжки. Деякі роботодавці вже почали оцифровування трудових книжок відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі». Якщо попередній роботодавець уже оцифрував трудові книжки, працівник може знайти свою трудову книжку на порталі електронних послуг Пенсійного фонду України. Для цього необхідно створити свій особистий кабінет на цьому порталі. У Державній службі України з питань праці пояснюють, як це зробити.

ДОКУМЕНТИ ПРО АТЕСТАЦІЮ

Для атестації педагогічних працівників створюються відповідні комісії. Атестаційні комісії I рівня – у закладах освіти, атестаційні комісії II рівня створюються у місцевих відділах освіти.

Отже, якщо заклад освіти та, відповідно, відділ освіти розташовані на окупованій території чи в зоні бойових дій, або будівля, документи й архів цих установ знищені, то відновити документи про атестацію на відповідність займаній посаді, присвоєння кваліфікаційних категорій «спеціаліст», «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії» є проблемним. Освітній омбудсмен вважає, що такий механізм має бути розроблений.

Атестаційні комісії III рівня створюються в Міністерстві освіти і науки України і в обласних департаментах управління. Тому, на його думку, є можливість відновити інформацію про присвоєння педагогічних звань і кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії».

СПЕЦІАЛЬНА СТОРІНКА ДЛЯ АДАПТАЦІЇ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 17 від 2 травня 2022 р., с. 2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/education-time-crisis-rada-yevropi-stvorila-specialnu-storinku-dlya-adaptaciyi-ukrayinskih-ditej-do-yevropejskih-osvitnih-standartiv>

На вебсайті Департаменту освіти Ради Європи, інформує Секретаріат Комітету з питань освіти Ради Європи, створено спеціальну вебсторінку

Education in time of crisis' «Освіта під час кризи» (вона доступна за посиланням: bit.ly/3ksZRox).

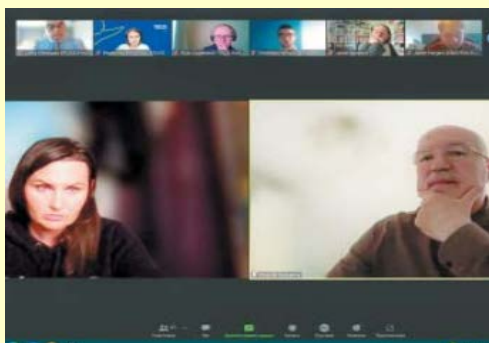
Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет зауважив: «Вдячний європейським колегам за створені практичні інструменти для підтримки українських дітей. Завдяки цьому ресурсу українська молодь зможе навчитися міжкультурності у школі європейської країни, медіаграмотності та протидії фейковим новинам, а також просування основних цінностей Ради Європи і демократичної культури на всіх рівнях».

Країни – члени Ради Європи, які приймають українських біженців, та міжнародні організації, що допомагають адаптації українських дітей до європейських освітніх стандартів, надали:

- інформацію стосовно організації освітнього процесу в європейських країнах;
- матеріали для мовної інтеграції дітей та молоді в національні системи освіти шляхом розширення різноманітності інструментів Ради Європи;
- нормативно-правове забезпечення країн, які приймають українських біженців, щодо гарантування права на освіту під час надзвичайної ситуації;
- матеріали, які будуть корисними керівникам шкіл та вчителям в організації класного освітнього середовища по всій Європі задля підвищення рівня освіти;
- ініціативи та заходи, які проводить європейська спільнота для організації навчального процесу українських дітей.

СОЛІДАРНІСТЬ ОСВІТЯН ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 17 від 2 травня 2022 р., с. 2;

- офіційного сайту Профспілки працівників освіти і науки України:

<https://pon.org.ua/novyny/9414-vymushene-bizhenstvo-ukrainciv-za-kordon-tema-zustrichi-osvitianskykh-profspilok-yevropy.html>

Відбувся міжнародний онлайн-семінар Європейського комітету профспілок освіти з питань солідарності з вимушеними біженцями з України, які стали такими внаслідок війни. У міжнародному заході взяли участь понад 40 представників європейських країн.

Президент ЄКПО Ларрі Фланеган і європейський директор ЄКПО Сьюзан Флокен розповіли учасникам заходу про діяльність ЄКПО щодо

підтримки українських біженців. Зокрема, було наголошено на інформаційних кампаніях, зустрічах, вебінарах, листах підтримки й активних діях освітян Європи, які солідарні з колегами з нашої країни.

Від України слово для виступу мав Георгій Труханов – голова Профспілки працівників освіти і науки України, який висвітлив проблеми внутрішньо переміщених освітян, роботи педагогічних працівників в умовах воєнного стану в країні та роботи профспілки, яка у цей складний для країни час стежить за дотриманням прав та гарантій освітян.

Ульріке Сторост і Марта Муньос, представники Генерального Директорату освіти та культури Європейської комісії, висловили солідарність з українськими народом.

Представниці Директорату освіти та культури Європейської комісії наголосили: «Ми зробимо все можливе, щоб і надалі підтримувати Україну в її зусиллях щодо забезпечення освіти та навчання у цей важкий час».

Також партнери повідомили, що Європейська комісія планує розпочати конкурс на створення партнерства у сфері шкільної освіти, професійної освіти, освіти дорослих і молоді, пріоритетом якого є сприяння інклюзії та різноманітності в освіті.

ПРИЙОМ ПЕРШОКЛАСНИКІВ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 17 від 2 травня 2022 р., с. 3;
- офіційного вебсайту Київської міської ради:
<http://kmr.gov.ua/uk/content/vidsogodni-2-travnya-u-stolyci-rozpochato-priyom-dokumentiv-do-pershogo-klasu>

У перші класи в столиці прийом документів розпочався за графіком – з 2 травня – і завершився 31 травня. Документи цього року приймалися не тільки особисто, а й у вигляді електронних або поштових листів. Про це повідомив Валентин Мондриївський, заступник голови КМДА.

Валентин Мондриївський зазначив: «В умовах війни та воєнного стану ми зобов'язані забезпечити роботу всієї інфраструктури міста, в тому числі організацію освітнього процесу. Наголошую, що цього року зарахування до 1-х класів здійснюватиметься на підставі заяви одного з батьків майбутніх першокласників, наданих власноруч або сканованих копій чи фотокопій, направлених нарочним, факсом, електронною поштою на адресу школи. Якщо до 31 травня у батьків немає можливості отримати медичну довідку для своєї дитини, це не є підставою для відмови у зарахуванні. Оригінали

документів та медичні довідки подаються до закладу освіти не пізніше 23 серпня 2022 року включно».

За словами заступника голови КМДА, при зарахуванні до першого класу пріоритет матимуть такі категорії дітей:

- ті, що проживають на території обслуговування закладу;
- зареєстровані внутрішньо переміщені особи;
- діти, чиї брати чи сестри вже навчаються в цій школі, й діти працівників цих закладів. У столиці минулого навчального року до першого класу записалося більш як 32 тисячі дітей.

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА «ПОРУЧ»

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 18–19 від 16 травня 2022 р., с. 4;
- офіційного вебсайту МОН України: <https://mon.gov.ua/ua/news/startuye-nabir-na-grupi-psihologichnoyi-pidtrimki-vchiteliv-u-mezhah-proyektu-poruch>

У проєкті психологічної підтримки «Поруч», створеному Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) у партнерстві з МОН України, відкривається новий напрям – групи підтримки для освітян (poruch.me/teachers). Запрошуються до участі педагоги, які під час війни відчують потребу у спілкуванні з колегами та фахівцями-психологами.

Обговорюватимуть на групових зустрічах такі теми:

- як учителі можуть підтримати себе й учнів;
- як керувати емоціями у складні часи;
- як реагувати на поведінку дітей екологічно та де знайти ресурси для цього.

Упродовж місяця двічі на тиждень онлайн-зустрічі тривалістю 60 хвилин відбуватимуться на платформі Zoom. У групі працюватимуть до 10 учасників і ведучий-психолог. Освітяни отримають фахові поради від кризових психологів проєкту «Поруч», будуть досліджувати власний емоційний стан і дізнаватимуться, як діти реагують на різні ситуації під час війни.

Щоб долучитися до проєкту, потрібно заповнити форму на сайті: poruch.me/teachers. Час проведення зустрічей погоджуватимуть індивідуально з кожним учасником групи. Участь – безкоштовна. Проєкт «Поруч» реалізується Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) спільно з МОН України, Українським інститутом когнітивно-поведінкової терапії та ГО «ВГЦ «Волонтер».

ПОСИЛЕНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ПРАВАМИ ДІТЕЙ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,
№ 18–19 від 16 травня 2022 р., с. 4;
- офіційного єдиного вебпорталу органів
виконавчої влади України:

<https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-posiliv-kontrol-pid-chas-voyennogo- stanu-za-dotrimannyam-prav-ditej-z-vrazlivih-kategorij-evakujuvanih-vseredini-ukrayini-abo-za-yiyi-mezhi>

Марина Лазебна, Міністр соціальної політики України, повідомила, що уряд ухвалив рішення, розроблене Координаційним штабом з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану, яке посилює контроль під час воєнного стану за дотриманням прав дітей із вразливих категорій, евакуйованих у межах України або за її межі, забезпечує організацію повернення таких дітей за місцем проживання.

З початку введення воєнного стану більш ніж 10,7 тисячі дітей із вразливих категорій були евакуйовані. З них більш як 7,4 тисячі – за кордон, 3,3 тисячі – всередині країни. 4,3 тисячі дітей із числа евакуйованих – із сімейних форм виховання, 6,4 тисячі – із числа зарахованих до закладів на цілодобове перебування.

Облік інформації про переміщення та місце перебування цих дітей забезпечить захист їхніх прав, насамперед на безпеку, можливість возз'єднання із сім'єю, допоможе попередити потрапляння в ситуацію торгівлі людьми. Ухвалене рішення уряду:

- запроваджує облік інформації про дітей, які тимчасово переміщені (евакуйовані) на території України, де не ведуться бойові дії, або за межі України;
- забезпечує доопрацювання Єдиної інформаційно-аналітичної системи «Діти» для ведення в ній відповідного обліку;
- забезпечує захист інформації, що міститься в інформаційно-аналітичній системі «Діти».

ВСТУП-2022

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 18–19 від 16 травня 2022 р., с. 5;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/sergij-shkarlet-poryadok-prijomu-dlya-zdobuttya-vishoyi-osviti-v-2022-roci-zayustovano>

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет зауважив: «У 2022 році для вступників до українських закладів фахової передвищої та вищої освіти будуть створені максимально безпечні умови проведення вступної кампанії. Буде проведено національний мультипредметний тест на здобуття ступеня бакалавра (магістра з медичних та ветеринарних спеціальностей). НМТ відбудеться у формі комп'ютерного онлайн-тестування із трьох предметів (українська мова, математика, історія України). За кордоном НМТ проводитиметься в один час із тестуванням в Україні. Для різних спеціальностей будуть встановлені різні вагові коефіцієнти оцінок».

Магістерський комплексний тест проведуть майбутнім магістрам для спеціальностей «Право», «Міжнародне право» і магістерський тест навчальної компетентності для кон'юнктурних спеціальностей. Для тестувань сформують основну, додаткову та спеціально організовану сесії. Ті абітурієнти, які з певних причин не зможуть скласти тести під час основної сесії, зможуть це зробити у наступні сесії.

Для вступу на бакалаврат на місця за кошти бюджету та на контракт для кон'юнктурних спеціальностей урахуватимуться результати НМТ. Для спеціальностей «Фізична культура і спорт», «Аудіо візуальне мистецтво та виробництво», «Дизайн» (за спеціалізаціями «Графічний дизайн», «Дизайн одягу (взуття)», «Дизайн середовища», «Промисловий дизайн»), «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», «Хореографія», «Музичне мистецтво», «Сценічне мистецтво», «Архітектура та містобудування» – результати творчого конкурсу, який, за рішенням закладу, може проводитися у дистанційній формі. Подання документів і підтвердження місця навчання здійснюватиметься через інтернет. Для вступу на контракт на некон'юнктурні спеціальності враховуватимуться лише результати розгляду мотиваційних листів. Основні етапи вступу на бакалавра (магістра медичного, ветеринарного):

- реєстрація електронних кабінетів – з 1 липня;
- проведення творчих конкурсів – з 1 до 18 липня (бюджет + контракт), із 9 до 16 серпня (тільки контракт). Подання заяв для вступу – з 29 липня до:
 - 8 серпня – для осіб, які вступають на основі індивідуальної усної співбесіди, творчих конкурсів (вони складатимуться з 9 до 16 серпня);

– 23 серпня – для осіб, які вступають за результатами національного мультипредметного тесту, а також творчих конкурсів, що були складені з 1 до 18 липня.

Оприлюднення рейтингових списків на бюджет – не пізніше 29 серпня.

Підтвердження бажання навчатися на бюджеті – не пізніше 2 вересня (до 18:00).

Зарахування:

– на бюджет – 5 вересня;

– на контракт – визначають правилами прийому закладу, але не пізніше 30 вересня.

Переведення на вакантні місця – до 19 вересня.

Для вступу до **магістратури** використовуватимуться:

– на бюджет і контракт на спеціальності «Право», «Міжнародне право» – результати МКТ;

– на бюджет і контракт на спеціальності галузей знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», 06 «Журналістика», 07 «Управління та адміністрування», 28 «Публічне управління та адміністрування», 29 «Міжнародні відносини» (крім спеціальності 293 «Міжнародне право») – результати магістерського тесту навчальної компетентності (МТНК) + фахового іспиту в закладі освіти;

– для вступу на інші спеціальності – результати фахового іспиту закладів освіти (бюджет) або розгляду мотиваційного листа (контракт).

Основні етапи вступу:

– реєстрація для складання МКТ і МТНК – із 27 червня до 18:00 18 липня;

– основна сесія МКТ і МТНК – з 10 до 17 серпня, додаткова – з 7 до 10 вересня.

Реєстрація електронних кабінетів – із 1 серпня.

Подання заяв для вступу розпочинається 16 серпня і завершується:

– 23 серпня – для осіб, які вступають на основі індивідуальної усної співбесіди замість МТНК або МКТ;

– 15 вересня – для абітурієнтів, які вступають на основі результатів МТНК, МКТ або тільки фахового іспиту в закладі освіти.

Оприлюднення рейтингових списків на бюджет – не пізніше 20 вересня.

Підтвердження бажання навчатися на бюджеті – до 18:00 24 вересня.

Зарахування:

– на бюджет – 25 вересня;

– на контракт – визначається правилами прийому закладу, але не пізніше 30 листопада.

Переведення на вакантні місця – до 10 жовтня.

Буде збережена можливість скористатися спеціальними умовами конкурсного відбору для деяких категорій вступників, зокрема для жителів тимчасово окупованих територій та зон активних бойових дій. Детальні механізми вступу для них буде доопрацьовано впродовж травня-червня. Стежте за оновленнями на сайті МОН України та на офіційних сторінках

соцмереж, оскільки можливе внесення певних змін щодо проведення вступної кампанії в умовах війни.

ПЕРЕДВИЩА ОСВІТА 2022

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 18–19 від 16 травня 2022 р., с. 5;

№ 21–22 від 6 червня 2022 р., с. 5;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/nakaz-mon-poryadok-prijomu-na-navchannya-do-zakladiv-fahovoyi-peredvishoyi-osviti-v-2022-roci>

Наказ Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2022 року № 364 (зі змінами) «Про затвердження Порядку прийому на навчання до закладів фахової передвищої освіти в 2022 році» (№ 486/37822) зареєстровано у Міністерстві юстиції України.

Відповідно до порядку визначено особливості вступної кампанії 2022 року до закладів фахової передвищої освіти, а також ураховано особливості її проведення. Цього року максимально спрощено вступ до закладів фахової передвищої освіти. Для вступу за кошти державного або місцевого бюджету абітурієнти проходять індивідуальну усну співбесіду або творчий конкурс, який проводять в один етап, і подають мотиваційний лист. Зкладам надано право у своїх правилах прийому визначати вимоги до мотиваційних листів та особливості їх написання.

Для осіб, які претендують на навчання тільки за контрактом, достатньо подати необхідні документи та мотиваційний лист. Варто зазначити, що мотиваційний лист розглядається приймальною комісією закладу і використовується для складання рейтингового списку вступників. Але виставлення балів за такі листи не передбачено.

Індивідуальні усні співбесіди для абітурієнтів на основі повної загальної (профільної) середньої освіти проводять за програмами зовнішнього незалежного оцінювання. Форму проведення індивідуальних усних співбесід та творчих конкурсів заклад обирає самостійно. За бажанням вступники замість проходження індивідуальної усної співбесіди можуть подати сертифікати національного мультипредметного тесту або зовнішнього незалежного оцінювання 2019–2021 років.

Середній бал свідоцтва про базову або повну загальну середню освіту в конкурсному балі не використовується.

Важливим елементом вступної кампанії є надання можливості абітурієнтам подавати заяви в електронній формі. Тепер не тільки особи, які вступають на базі повної загальної середньої освіти, а й ті, хто планує продовжити навчання на основі базової середньої освіти, можуть подати документи за допомогою електронних кабінетів. Цим можуть скористатися й абітурієнти, які перебувають за межами України.

Звернемо увагу, що завершення прийому заяв та документів для вступників на основі повної загальної (профільної) середньої освіти, які навчатимуться за кошти фізичних осіб, не визначено прямо Порядком. Це вказано у Правилах прийому закладу освіти. Звертаємо увагу, що зарахування таких абітурієнтів відбувається не пізніше 12-ї години 16 вересня.

Додатковий набір для здобуття фахової передвищої освіти винятково за кошти фізичних або юридичних осіб та особливості його проведення заклад фахової передвищої освіти може самостійно передбачити своїми Правилами прийому за умови додаткового зарахування не пізніше 30 листопада.

ЗАРАХУВАННЯ ДО ШКІЛ 2022

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 20 від 23 травня 2022 р., с. 4;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-deyaki-pitannya-zarahuvannya-do-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-v-umovah-voyennogo-stanu-v-ukrayini>

Наказ «Про деякі питання зарахування до закладів загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» (№ 438 від 13 травня 2022 року) видало Міністерство освіти і науки України.

Згідно з документом, упродовж строку дії воєнного стану в Україні, але в будь-якому випадку до початку 2022–2023 навчального року органам управління у сфері освіти місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, керівникам державних, комунальних закладів загальної середньої освіти необхідно:

– організувати прийом заяв про зарахування до закладів освіти та додатків до них (у разі наявності) для здобуття загальної середньої освіти в 2022–2023 навчальному році, поданих одним з батьків, опікуном, іншим законним представником, родичем дитини або повнолітньою особою

персонально, факсом, електронною поштою, іншими засобами зв'язку чи у будь-який інший спосіб (за вибором заявника);

– забезпечити проведення конкурсних випробувань до 5–11 класів закладів загальної середньої освіти (у випадку їх проведення) у найбільш безпечній для дітей формі (з використанням цифрових технологій);

– здійснити видачу наказів про зарахування до закладів загальної середньої освіти.

Цей наказ діє протягом воєнного стану в Україні.

ПРЕМІЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 21–22 від 6 червня 2022 р., с. 4;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/mon-ogoloshuye-konkurs-na-zdobuttya-shorichnoyi-premiyi-kmu-za-rozroblennya-ta-vprovadzhennya-innovacijnih-tehnologij>

Проведення конкурсу на здобуття щорічної Премії Кабінету Міністрів України за розроблення та впровадження інноваційних технологій оголошено 1 червня 2022 року.

Щорічно до п'яти премій присуджуються за особливі досягнення в розробленні та впровадженні інноваційних технологій у виробництво і виведення на ринок вітчизняної інноваційної продукції.

На здобуття премії можуть висуватися роботи, результатом яких є реалізовані інноваційні проекти. Авторський колектив може складатися з десяти безпосередніх виконавців.

Приймаються на розгляд комісії лише ті роботи, результати яких застосовані на практиці (більш ніж за рік до висунення на здобуття премії). Під час присудження премії враховується:

– практична цінність і перспективність результатів діяльності заявника для підприємства, галузей промисловості й національної економіки;

– кількість створених робочих місць для впровадження інноваційної технології та нових робочих місць у високотехнологічних галузях;

– наявність сучасного високотехнологічного наукового обладнання і ефективність його використання.

До 1 серпня підприємства, установи й організації можуть направити клопотання про присудження премії міністерствам, центральним органам виконавчої влади, Національній академії наук, Національній академії

медичних наук, Національній академії аграрних наук, які відбирають до 5 робіт і подають їх у МОН України до 1 жовтня.

НАЦІОНАЛЬНА ПРЕМІЯ УКРАЇНИ ІМЕНІ БОРИСА ПАТОНА

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 21–22 від 6 червня 2022 р., с. 4;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/ukaz-prezidenta-ukrayini-zatverdzheno-polozhennya-pro-nacionalnu-premiyu-ukrayini-imeni-borisa-patona>

Положення про Національну премію України імені Бориса Патона затверджено відповідним Указом Президента України Володимиром Зеленським.

Вона присуджується:

- за видатні наукові дослідження, які сприяють подальшому розвитку гуманітарних, природничих і технічних наук, позитивно впливають на суспільний прогрес та утверджують високий авторитет вітчизняної науки у світі;

- за розроблення і впровадження нової техніки, матеріалів та технологій, нових способів і методів лікування та профілактики захворювань, що відповідають рівню світових досягнень;

- за роботи, які становлять значний внесок у вирішення проблем охорони довкілля та гарантування екологічної безпеки;

- за створення підручників для закладів загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти, вищої освіти, що відповідають сучасним вимогам і сприяють ефективному опануванню знань, істотно впливають на поліпшення підготовки майбутніх спеціалістів.

Національної премії можна бути удостоєним лише один раз за життя, а також помертвості. Щороку за результатами конкурсу надається не більш ніж 15 національних премій. Їх присуджують указом Президента України, який оприлюднюють зазвичай до дня народження Бориса Патона – 27 листопада.

Особа, яку нагороджено Національною премією, іменується «лауреатом Національної премії імені Бориса Патона», їй виплачують

грошову частину Національної премії в розмірі, що зазначена у відповідному Указі Президента України про присудження Національної премії.

ОПТИМІЗАЦІЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН НОВІ ПІДСТАВИ Й УТОЧНЕННЯ УМОВ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,
№ 21–22 від 6 червня 2022 р., с. 9;
- головного інформаційного порталу
видавництва «Юридична практика»:
<https://pravo.ua/novyi-zakonoproekt-z-optimizatsii-trudovykh-vidnosyn-shcho-ochikuvaty/>

Верховна Рада дванадцятого травня ухвалила за основу законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо оптимізації трудових відносин» (№ 7251).

Зокрема, пропонується декілька нових підстав для звільнення працівника в умовах воєнного стану. Наприклад, ідеться про ситуацію, коли неможливо забезпечити умови праці через знищення майна в результаті бойових дій. Пропонується запровадити особливу процедуру звільнення таких кадрів.

Ще однією підставою передбачено зробити відсутність працівника на роботі та інформації про причини такої відсутності більш ніж чотири місяці.

Крім того, законопроект уточнює порядок та умови застосування механізму призупинення дії трудового договору, враховуючи виявлені непорозуміння щодо підстав та мети його впровадження. А також – уникнення можливих ризиків зловживань із боку роботодавців і забезпечення трудових гарантій працівникам в умовах воєнного стану.

МОВА ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ В УКРАЇНІ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 23 від 13 червня 2022 р., с. 2;
- сайту інформаційного агентства «Українські Національні Новини»: <https://www.unn.com.ua/uk/news/1980199-angliyska-mova-mozhe-otrimati-status-movi-dilovogo-spilkuвання-v-ukrayini-uryad-opratsovyue-initsiativu>

Англійська може отримати статус мови ділового спілкування в Україні. Уряд опрацьовує відповідну законодавчу ініціативу. Про це повідомив Денис Шмигаль, Прем'єр-міністр України, який зазначив: «Наразі Кабінет Міністрів опрацьовує відповідну законодавчу ініціативу. Англійську сьогодні використовують у діловому спілкуванні в усьому цивілізованому світі, тож надання їй такого статусу в Україні сприятиме розвитку бізнесу, залученню інвестицій та пришвидшенню євроінтеграції України».

Він наголосив, що профільним міністерствам дано завдання опрацювати пропозиції та оформити відповідні документи.

ВИЗНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОСВІТНІХ КВАЛІФІКАЦІЙ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 23 від 13 червня 2022 р., с. 2;
- офіційного вебсайту МОН України: <https://mon.gov.ua/ua/news/opublikovano-rekomendaciyi-yevrokomisiyi-shodo-viznannya-ukrayinskih-osvitnih-kvalifikacij>

Опубліковано рекомендації Європейської комісії щодо визнання українських освітніх кваліфікацій.

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет зазначив: «Вдячний Європейському Союзу і Марії Габрієл, Комісару Європейської комісії з питань інновацій, досліджень, культури, освіти, молоді та спорту, за підтримку сфери освіти України. Розроблення практичних інструкцій щодо

швидкого визнання українських освітніх кваліфікацій – це черговий крок до забезпечення права українців на освіту та працевлаштування, зокрема в Європейському просторі вищої освіти, відповідно до Лісабонської конвенції про визнання кваліфікацій вищої освіти».

Рекомендації розроблені з метою надання конкретної підтримки закладам вищої освіти і національним центрам визнання освітніх кваліфікацій під час оцінювання документів про освіту, виданих українськими закладами освіти, з урахуванням відповідних компетенцій (із ним можна ознайомитися за посиланням: bit.ly/3xiVYIV).

Вони містять актуальний опис системи освіти України на всіх рівнях – від шкільної до вищої, а також детальну інформацію щодо різновидів українських освітніх кваліфікацій. Окремий підрозділ ілюструє заходи, вжиті Україною у зв'язку з військовою агресією РФ за підтримки білорусі, задля забезпечення сталості освітнього процесу в українських закладах освіти. Значну увагу зосередили на описі цифрових інструментів верифікації українських документів про освіту, які здійснює Єдина державна електронна база з питань освіти.

Розроблено документ спільно з Міністерством освіти і науки України, ДП «Інформаційно-іміджевий центр», що виконує функції Національного інформаційного центру академічної мобільності в Україні, Національним інформаційним центром академічної мобільності Італії (CIMEA) та Європейською комісією.

СЕРТИФІКАЦІЯ ВЧИТЕЛІВ 2022

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 15–16 від 25 квітня 2022 р.,

№ 23 від 13 червня 2022 р., с. 4;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/sertifikaciya-vchiteliv-2022-zatverdzheno-zmist-testu-oriyentovnij-rozpodil-zavdan-i-shemu-narahuvannya-baliv>,

<https://mon.gov.ua/ua/news/sertifikaciya-vchiteliv-2022-pershij-etap-testuvannya-vidbudetsya-10-veresnya>,

- сайту УЦОЯО:

<https://testportal.gov.ua/sertyfikatsiya-pedagogichnyh-pratsivnykiv-yakym-bude-test/>

МОН України затвердило Календарний план організації незалежного тестування професійних компетентностей учасників сертифікації педагогічних працівників у 2022 році.

Незалежне тестування вчителів початкової школи цього року відбудеться 10 вересня. УЦОЯО повідомляє про те, як тестуватимуть педагогічних працівників під час сертифікації, а саме: зміст тесту визначається Програмою незалежного тестування (із нею можна ознайомитися за посиланням: <https://bit.ly/3jZKOCx>). Орієнтовний розподіл завдань відповідно до розділів/підрозділів програми і схему нарахування балів за виконання тестових завдань уже затверджено наказами центру. Тест міститиме 100 завдань із вибором однієї правильної відповіді, на виконання яких відведено 180 хвилин. Результати незалежного тестування визначатимуться на підставі набраної учасником сертифікації кількості балів за виконання тестових завдань.

В кабінетах учасників сертифікації буде розміщено результати тестування та інформацію про допущення/недопущення їх до участі в наступному етапі до 28 вересня.

В УЦОЯО нагадують, що сертифікація складається з трьох етапів:

- незалежне тестування учасників сертифікації (УЦОЯО);
- самооцінювання учасниками сертифікації власної педагогічної майстерності (ДСЯО);
- вивчення практичного досвіду роботи учасників сертифікації (ДСЯО).

Реєстрація для проходження сертифікації триватиме упродовж 1–15 серпня 2022 року і проходитиме двома етапами:

- основний (1–8 серпня) – у межах граничної кількості для кожного регіону;
- додатковий (9–15 серпня) – у межах загальної граничної кількості (2500 учителів).

Реєстрацію для проходження сертифікації у 2022 році достроково буде припинено у разі, якщо 2500 осіб сформують бланки реєстраційних карток-заяв.

УКРАЇНСЬКО-ЛАТВІЙСЬКІ ПРОЄКТИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 23 від 13 червня 2022 р., с. 5;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/rozpochinayetsya-konkurs-ukrayinsko-latvijskih-naukovo-doslidnih-proyektiv-na-2023-2024-roki>

Міністерство освіти і науки України та Латвійська рада науки оголошують конкурс спільних українсько-латвійських науково-дослідних

проектів для реалізації у 2023–2024 роках. Конкурс триватиме із 6 червня до 2 вересня 2022 року.

Пріоритетні напрями:

- енергетика й енергоефективність;
- екологія та раціональне природокористування, включаючи морські дослідження, зокрема дослідження забруднення акваторій морів хімічними речовинами і мікропластиком;
- нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань, дослідження в галузі біотехнології, біоінженерії та генетики;
- нові матеріали;
- суспільні й гуманітарні науки.

Конкурс відкритий для будь-яких науково-дослідних груп закладів вищої освіти, наукових установ обох країн.

Для участі в конкурсі потрібно подати такі документи: супровідний лист, заявку на участь у конкурсі (заповнюється послідовно українською та англійською мовами в одному файлі), лист-підтвердження від латвійського партнера-керівника проєкту, акт експертизи на відкриту публікацію матеріалів за обраною темою, CV українського та латвійського наукових керівників проєкту.

Проектна пропозиція має бути розрахована на 2 роки. Фінансування виділяється на кожен рік окремо. З виконавцями щороку укладають відповідні договори на виконання проєктів. Рішення про продовження фінансування наступного року ухвалюється після розгляду звіту за попередній рік роботи.

Розглядатимуть організатори тільки ті заявки, що оформлені відповідно до зазначених вимог та були надіслані вчасно.

Етапи відбору:

- перевірка документів на відповідність вимогам конкурсу;
- передача заявок на наукову експертизу;
- проведення наукових експертиз паралельно в обох країнах;
- ранжування переліку проєктів за результатами наукових експертиз обох сторін;
- відбір та затвердження науково-дослідних проєктів для фінансування на засіданні Спільної українсько-латвійської Комісії;
- розміщення інформації про переможців конкурсу на сайті МОН України.

Критерії відбору:

- наукова відповідність;
- наукова якість та інноваційний характер проєкту;
- здатність та компетентність тимчасових наукових колективів втілити проєкт у життя;
- можливість проведення спільних досліджень і адекватність наукового методу;
- досвід участі у міжнародних проєктах і майбутній розвиток міжнародного співробітництва;

- якість інфраструктури установ, що беруть участь у проєкті;
- участь у проєкті молодих науковців (віком до 35 років);
- можливості практичного використання результатів проєкту.

Інтелектуальна власність

Науковці з українського боку, зокрема керівники проєктів, мають вжити усіх необхідних заходів для захисту науково-технічних та промислових цінностей, які їм належать, а також прав інтелектуальної власності. Головна увага приділятиметься тому, щоб у межах співробітництва не відбулося незапланованої передачі українських технологій іншим країнам.

Кандидатам на участь у конкурсі з української сторони варто переконатися у тому, що їхні латвійські партнери подали відповідну заявку до Латвійської ради науки.

Контакти української сторони: МОН України, сектор реалізації міжнародних науково-інноваційних проєктів головного управління із реалізації політик у сфері науки та інновацій директорату науки та інновацій, тел.: +38 (044) 287-82-39, shevtsova@mon.gov.ua, Шевцова Тетяна Володимирівна.

ДЛЯ НАБЛИЖЕННЯ ПЕРЕМОГИ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 23 від 13 червня 2022 р., с. 5;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/do-35-tis-dollariv-ssha-za-nablizhennya-peremogi-programa-grantovoyi-pidtrimki-proyektiv-podvijnogo-priznachennya>

Реалізацію програми грантової підтримки проєктів подвійного призначення задля підвищення обороноздатності країни та поствоєнної відбудови розпочинає Фонд розвитку інновацій (Український фонд стартапів) за підтримки Міністерства освіти і науки України.

Грантову підтримку надає Фонд проєктам, які здійснюють діяльність у таких сферах: оборона, кібербезпека, освіта, інфраструктурна відбудова й охорона здоров'я. Для участі проєкт мусить мати практичне підтвердження можливості реалізації.

Безповоротна фінансова допомога задовольняє три потреби:

- закриває витрати на розвиток;
- надає доступ до найкращих менторів і експертів;

– підвищує обороноздатність країни і сприяє швидкій післявоєнній відбудові. З деталями ознайомитися та подати заявку можна на сайті usf.com.ua чи за посиланням: bit.ly/3NzPqwb.

Грант надається розміром до 35 тисяч доларів США, з яких 25 тисяч спрямовуються на діяльність заявника, а до 10 тисяч – на оплату послуг акредитованого акселератора.

РЕЙТИНГ НАЙКРАЩИХ УНІВЕРСИТЕТІВ СВІТУ QS

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 24 від 20 червня 2022 р., с. 2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/11-ukrayinskih-zvo-uvijshli-do-rejtingu-qs-world-university-rankings-2023>

Оприлюднено рейтинг найкращих університетів світу QS World University Rankings, визнаний найпопулярнішим у світі джерелом порівняльних даних про успішність вишів.

Харківський національний університет імені Василя Каразіна (позиція 541–550) посідає в рейтингу серед українських ЗВО найвищу позицію.

Також до рейтингу увійшли:

– Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (651–700);

– Київський національний університет імені Тараса Шевченка (651–700);

– Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (701–750);

– Національний університет «Львівська політехніка» (801–1000);

– Сумський державний університет (801–1000);

– Львівський національний університет імені Івана Франка (1001–1200);

– Харківський національний університет радіоелектроніки (1001–1200);

– Національний університет «Києво-Могилянська академія» (1001–1200);

– Одеський національний університет імені Іллі Мечникова (1001–1200);

– Національний університет біоресурсів і природокористування України (1201–1400).

QS World University Rankings – це глобальне дослідження та створений на його основі рейтинг найкращих закладів вищої освіти світового значення за показником досягнень у галузі освіти і науки, що був започаткований у 2004 році.

ВСТУП ДО ЗВО У ФОРМАТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ СПІВБЕСІДИ АБО ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 24 від 20 червня 2022 р., с. 2;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/dlya-vipusknikiv-iz-tot-peredbachayetsya-mozhlivist-vstupu-do-zvo-u-formati-distancijnoyi-spivbesidi-abo-tvorchogo-konkursu>

МОН України спільно з профільними міністерствами, народними депутатами, освітянами напрацьовують рішення щодо надання випускникам із тимчасово окупованих територій (ТОТ) можливості складати НМТ у безпечних умовах.

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет у телеграм-каналі зазначив: «Наразі важливою метою є надання вступникам із тимчасово окупованих територій та зони активних бойових дій можливості взяти участь у НМТ. Усупереч блокуванню окупантами виїзду вступників, ми боремося за кожного теперішнього та майбутнього українського студента».

Вступні випробування для цього будуть проводитись у три сесії (липень, серпень, вересень) в Україні і за кордоном. Також передбачено додаткові періоди реєстрації на тестування та можливість зміни раніше вказаного місця його складання.

Міністр зауважив: «Для вступників, які не зможуть виїхати на підконтрольну Уряду територію або які силоміць переміщені на тимчасово окуповану територію (АР Крим, місто Севастополь, ОРДЛО), територію російської федерації або республіки білорусь, буде передбачено складання вступних випробувань у форматі дистанційної індивідуальної усної співбесіди або творчого конкурсу. Вступаючи на контрактну форму навчання (на більшість спеціальностей), вступнику достатньо подати мотиваційний лист».

Усі жителі ТОТ та місць проведення військових дій, які отримають позитивні результати на вступних випробуваннях, зможуть скористатися

спеціальною квотою (квота-2) в закладах вищої освіти або гарантовано вступити до закладів фахової передвищої освіти.

ОЗДОРОВЧА КАМПАНІЯ 2022

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 24 від 20 червня 2022 р., с. 4;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/ozdorovcha-kampaniya-2022-mon-rekomenduye-organizuvati-prishkilni-tabori-z-bezpechnimi-umovami-perebuvannya-ditej>

Забезпеченню зайнятості дітей у канікулярний час Міністерство освіти і науки України надає важливого значення. З огляду на введення воєнного стану, відзначають у МОН України, цього літа органи місцевої влади самостійно вирішують питання організації оздоровлення та відпочинку дітей (рішення Центрального штабу при Мінсоцполітики).

Оскільки одним із найважливіших завдань держави в забезпеченні соціального захисту дітей є реалізація їхнього права на оздоровлення та відпочинок, МОН України із метою належного захисту дітей в умовах воєнного стану, особливо в місцях компактного проживання тимчасово внутрішньо переміщених дітей, рекомендує департаментам освіти забезпечити на базі закладів освіти роботу таборів із денним перебуванням (тематичні зміни, наукові, спортивні, мовні школи тощо).

Організація пришкільних таборів, наголошують у Міністерстві, можлива лише за умови створення безпечних умов перебування дітей і учителів.

Педагоги закладу під час літніх канікул можуть проводити різноманітні форми виховної, навчальної та пізнавальної діяльності з урахуванням вікових особливостей дітей, їхнього творчого, інтелектуального і фізичного потенціалу. Велике значення надається ознайомленню дітей з українськими народними традиціями, обрядами, звичаями, формуванню національної культури та сприянню всебічному розвитку дитини.

До цієї роботи також активно доєдналися комунальні позашкільні заклади екологічного, технічного, художнього напрямів, системи МАН. Таких таборів найбільше – у Чернівецькій області. Активна робота здійснюється у Волинській, Вінницькій, Житомирській областях. Звертаємо увагу, що на сайті МОН України розміщено розклад роботи закладів

позашкільної освіти в канікулярний час і графік проведення спортивних заходів.

ПІДГОТОВКА ДО НОВОГО НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України

«Освіта України»,

№ 24 від 20 червня 2022 р., с. 5;

- офіційного вебсайту МОН України:

<https://mon.gov.ua/ua/news/mon-namagayetsya-retelno-pracuyvati-z-okupovanimi-teritoriyami-abi-kozhnij-uchitel-otrimuvav-zarobitnu-platu-sergij-shkarlet>

В ефірі програми «Сніданок з 1+1» Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет розповів про підготування до нового навчального року, роботу та оплату праці педагогів, зокрема й на тимчасово окупованих територіях.

Міністр зауважив, що лише за умови наявності гарантій безпеки для учасників освітнього процесу буде офлайн-формат навчання. Рішення щодо визначення способу організації навчання належить до компетенції місцевої влади та керівників закладів освіти.

Сергій Шкарлет наголосив: «Враховуючи те, що Міністерство освіти не має прямого менеджменту на школи, приймати рішення щодо офлайн- чи онлайн-формату все-таки будуть засновники, місцеві органи, керівники об'єднаних громад, військові адміністрації. І лише за умови гарантування безпеки для учасників освітнього процесу може бути формат офлайн».

На запитання ведучих, чи вистачить вчителів для початку нового навчального року, оскільки значна частина освітян через війну виїхали за кордон, а частина залишились на окупованих територіях, Міністр повідомив, що нестачі вчителів наразі МОН України поки що не бачить.

Міністр зазначив: «Учителі, які виїхали, беруть участь у навчальному процесі як волонтери в тих країнах, де перебувають. Вони залучені до суботніх шкіл, освітніх хабів, де українських дітей додатково занурюють в українську мову, культуру та історію».

За словами очільника, ніхто дистанційну освіту не скасовував і вчителям дозволено працювати у напівдистанційному форматі зі своїми учнями.

Також окремо обговорено питання співпраці вчителів із так званою самопризначеною владою на тимчасово окупованих територіях та виплати заробітної плати освітянам.

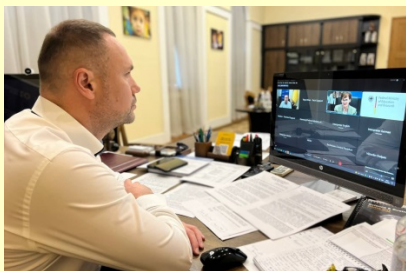
Сергій Шкарлет закликав обережно висловлюватися щодо обвинувачень у колабораціонізмі вчителів та наголосив, що надавати оцінку співпраці з окупаційною владою не є компетенцією Міністерства освіти та науки України.

Міністр зазначив: «Наразі це лише поодинокі випадки. Наприклад, у Херсоні із 60 директорів шкіл тільки 2 погодились на таку співпрацю. Зі свого боку Міністерство намагається ретельно працювати з кожною з окупованих територій, намагаючись зробити все, аби кожний учитель отримував заробітну плату».

За його словами, 37 громад із 310 залишились без зарплати, оскільки вони є тимчасово окупованими, проте на минулому тижні не виплаченими заробітні плати були у 48 ОТГ. Освітня субвенція на виплату заробітної плати щомісяця перераховується в повному обсязі і вчасно. Заробітна плата, попри можливу наразі затримку у виплаті, зберігається за кожним із учителів.

ПІДТРИМКА G7 УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України «Освіта України», № 24 від 20 червня 2022 р., с. 2;
- офіційного вебсайту МОН України: <https://mon.gov.ua/ua/news/krayini-q7-vsebichno-pidtrimuyut-ukrayinskih-naukovciv>

Сергій Шкарлет, Міністр освіти і науки України взяв участь у зустрічі міністрів науки країн G7.

Сергій Шкарлет зазначив: «... розпочата росією повномасштабна війна проти України забирає життя, змушує українців покидати рідні домівки, а науковців та інноваторів шукати можливість продовження своєї діяльності за кордоном. Війна руйнує нашу інфраструктуру, зокрема дослідницьку та інноваційну, призводить до значних втрат в економіці, важких екологічних наслідків та глобальної продовольчої кризи».

«Наразі нагальними завданнями є:

- підтримка науковців та інноваторів в умовах воєнного стану;
- релокація закладів вищої освіти та наукових установ;

- створення можливостей продовжувати наукову, науково-технічну та інноваційну діяльність внутрішньо переміщеними особами;
- удосконалення інституту академічної мобільності;
- розроблення програм повернення науковців та інноваторів, які були вимушені покинути країну;
- робота над впровадженням засад відкритої науки та інновацій;
- прискорення процесів інтеграції до європейського та світового дослідницького просторів», – зауважив Міністр.

Пані Беттіна Старк-Ватцінгер, Федеральний міністр, та усі колеги-міністри країн «Великої сімки» висловили солідарність з українськими освітянами та науковцями, наголосили на їх підтримці.

Основні підсумки зустрічі:

- Канада створила фонд для підтримки навчання української молоді та працевлаштування науковців.
 - Франція створила фонд фінансової допомоги для наукових досліджень, завдяки якому українські вчені можуть відновити наукову діяльність.
 - США виділили на підтримку наших науковців 4 млн доларів. Наразі установи розробляють програми підтримки для всіх, хто постраждав від війни.
 - Велика Британія, зокрема Британська академія наук, готова надавати робочі місця українським науковцям для того, щоб вони мали змогу продовжити свої дослідження.
- Європейський комісар Марія Габріель, запевнила, що Комісія ЄС і надалі буде підтримувати Україну.

НАПН УКРАЇНИ КОНСУЛЬТУЄ НАУКОВЦІВ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України»,

№ 24 від 20 червня 2022 р., с. 4;

- офіційного сайту НАПН України:

<https://naps.gov.ua/ua/press/announcements/2748/>

Наукові установи та ЗВО, в яких проводяться наукові дослідження у галузях знань і за спеціальностями, пов'язаними з освітою, педагогікою та психологією, Національна академія педагогічних наук України інформує, що пунктом 72 Програми спільної діяльності МОН України та НАПН України на

2021–2023 роки передбачено здійснення експертного оцінювання проєктів досліджень у галузях освіти/педагогіки, соціальних і поведінкових наук (психології).

Міжвідомча рада з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології при НАПН України на громадських засадах фахово аналізує теми дисертаційних досліджень із педагогіки та психології, надає висококваліфіковані рекомендації щодо їх уточнення та коригування, консультує аспірантів і докторантів, їхніх наукових керівників і консультантів. Зокрема, у 2018–2021 рр. розглянуто 1714 тем дисертаційних досліджень здобувачів наукових ступенів доктора наук і доктора філософії. За згодою здобувачів та їхніх наукових керівників і консультантів скориговано більш як половину тем наукових досліджень.

НАПН України запрошує фахівців до співпраці, щодо формулювання тем дисертаційних досліджень у галузях освіти/педагогіки, соціальних і поведінкових наук (психології).

